

Zijn twee dijken beter dan één?

De aardbevingen in Groningen hebben ook gevolgen voor de dijken. Een proef met een dubbele waterkering moet zowel de ecologie als de economie in het gebied ten goede komen.

Door: Rene Didde 6 februari 2015, 02:00 Volkskrant

Bij een dijkdoorbraak reikt het water snel tot aan de stad Groningen

Een deel van een afgekeurd dijktracé tussen Eemshaven en Delfzijl krijgt volgend jaar versteviging door de dijkteen zeewaarts uit te rusten met kwelders en een golfbreker. Bij wijze van proef komt landinwaarts een lage 'slaperdijk'. Onderzoekers testen of die kan worden gemaakt van gedroogd slib uit de Eems-Dollard.

'Dubbele dijk' heet het proefproject waartoe bestuurders van de provincie Groningen en waterschap Noorderzijlvest donderdag hebben besloten op basis van een haalbaarheidsstudie van bureau Bosch Slabbers en Alterra Wageningen UR. 'In het gebied tussen beide dijken realiseren we tal van projecten die zowel de ecologie als de economie van het gebied ten goede komen', zegt projectleider Matthijs Buurman van de provincie Groningen.

Slib

De stabiliteit en de bekleding van de huidige dijk (die 12 kilometer lang is) garanderen de veiligheid niet langer. De aardbevingsgevoeligheid van het gebied maakt aanpak urgent. 'Bij een dijkdoorbraak reikt het water snel tot aan de stad Groningen', aldus de studie. De regio kampt ook met bodemdaling en verzilting van landbouwgrond.

De proef met de dubbele dijk heeft plaats over een lengte van 3 kilometer en daarbij moet de veiligheid vooropstaan, benadrukt de provincie. Het waterschap berekent op dit moment hoe de dijk precies moet worden verstevigd. Het berekent ook of twee keringen aardbevingsbestendiger zijn dan één traditionele dijk.

Het gebied tussen de zeedijk en de slaperdijk wordt voor een deel toegankelijk voor zout water, dat met het tij naar binnenstroomt via een duiker (een koker die de wateren met elkaar verbindt). 'Daarbij stroomt veel slib naar binnen', zegt Buurman. Eenmaal bezonken, verhoogt dat de bodem met ongeveer 6 centimeter per jaar, aldus onderzoek van kennisinstituut Deltares. 'Vers slib kan ook deels in een depot drogen, waarna het elders in de regio kan dienen voor ophoging en bodemverbetering.

Recreatie

Als de proef met het slib slaagt, voorziet Buurman op termijn grootschaliger bassins waarmee een 'slibmotor' uit de Eems-Dollard kan gaan pruttelen. 'Het tij trekt dan substantiële hoeveelheden slib uit het nu nog drabbige water. De fijnste slibkorrels vormen in gedroogde vorm waardevolle klei voor de verkoop. Het scheelt dan ook klei uit Litouwen en Estland die we nu inkopen voor dijk aanleg en verbetering.'

Het slibarme zoute water stroomt vervolgens door naar verschillende landbouwprojecten met zilte teelt, zoals algen, zeekraal en zee-aster. Ook staat een project met de economisch lucratieve kokkelteelt op stapel.

Recreatiedoelen liften mee, zoals fiets- en wandelpaden en een strand. Een migratieriviertje moet vissen lokken die binnendijs kunnen paaien. Aan de zeezijde beogen scharrelpoeltjes in de kwelders hetzelfde. Bedreigde vogels als de noordse stern zullen er een fijne foerageerplek bij krijgen, zo is de gedachte.

Hoogleraar waterveiligheid Matthijs Kok van TU Delft, niet betrokken bij het project, vindt het prima dat er experimenten plaatshebben met natuur, zilte landbouw en slibwinning. 'Zo'n nieuwe lage slaperdijk lijkt echter niet veel toe te voegen aan de veiligheid. De veiligheid van het gebied wordt vooral gegarandeerd door een verstevigde primaire kering. Maar ik ben benieuwd naar de nog uit te voeren veiligheidstudie.'

Dubbele dijken aan de Dollard

